Sahibi: Türkiye İşçi Partisi adına: Behice BORAN ● Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Neşet Kocabıyıkoğlu ● Yönetim Yeri: Gazi Mustafa Kemal Bulvarı 42/3, Maltepe - ANKARA ● İstanbul Bürosu: Piyerloti Cad. 21/3A ● Yıllık Abone bedeli: 55 TL. ● Baskıya hazırlayan: ÇIĞ Yayıncılık Ltd. Şti. Tel: 17 97 04 ● Baskı, Daily News Web Ofset Tesisleri.

Sayı: 24
3 MART 1978
250 Kuruş

BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ SOSYALİZM İÇİN

GÖREV

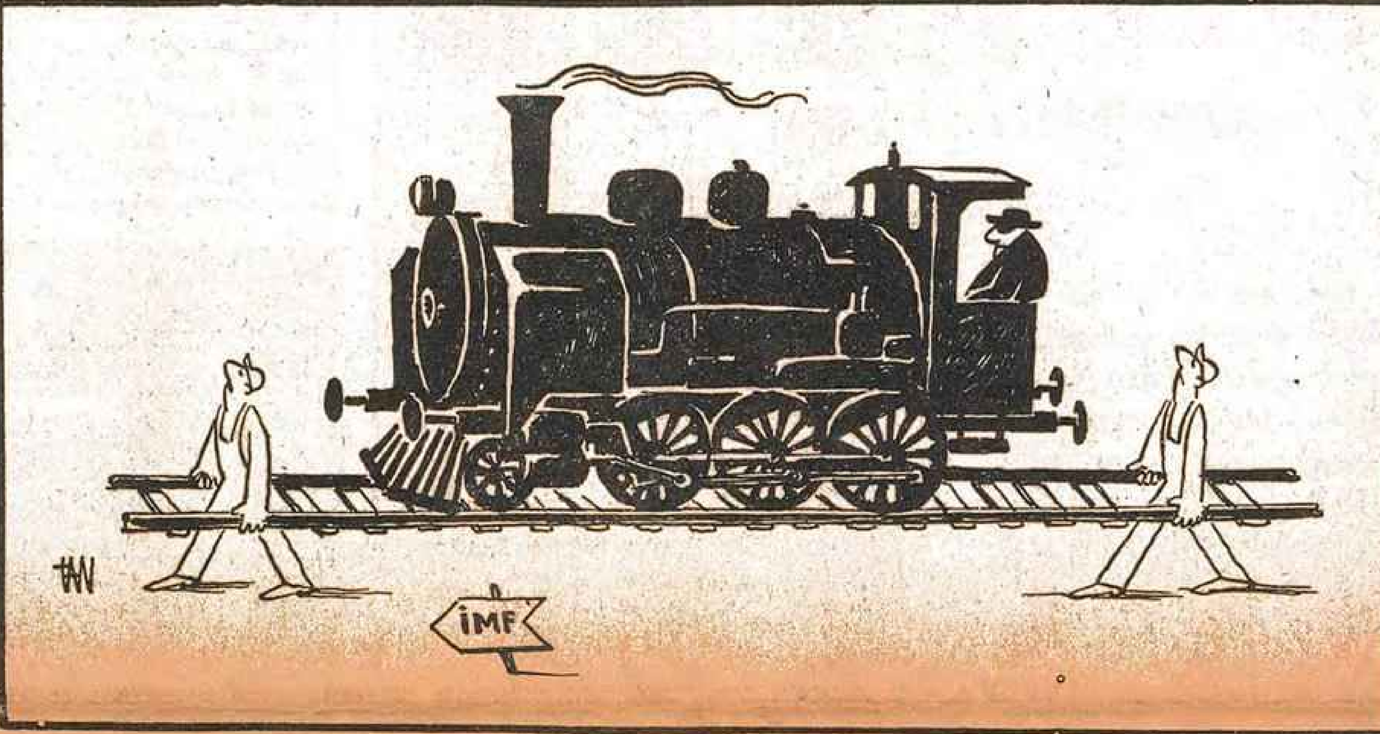
Hayat pahalılığı aldı yürüdü

"Ucuzluk" ve "indirimli satışlar" bile yanına yaklaşılmaz durumda. Üstelik son derece kalitesiz ve hatalı mallar satılıyor "ucuzluk" bahanesiyle. CHP dilediği kadar halktan yana olmaktan söz etsin. İşte mal meydanda!

Yerli, yabancı tekeller ve IMF, Ecevit'i köşeye sıkıştırdı

Yeni zamlar GELİYOR

Geçen sayımızın başlığı 'Ekonomi Darboğazda, Faturayı Kim Ödeyecek' idi. Faturayı kimin ödeyeceği hükümetin yeni ekonomik tedbirleri açıklanmaya başlandıktan sonra anlaşıldı. Vasıtalı vergilerin artacağı, paranın değerinin düşürüleceği yeni zamların geleceği açıklandı. Yatırımların azalacağı, ücretlerin dondurulacağı söyleniyor. Ecevit hükümeti, emperyalist kuruluş IMF'nin, yerli ve yabancı tekelci sermayedarların istekleri doğrultusunda almaya başladığı yeni ekonomik önlemlerle, oylarını alıp iktidara geldiği emekçi kitleleri daha da fazla pahalılığa ve işsizliğe mahkum ediyor.

Öte yandan sermaye sınıfının heyecanla beklediği devalüasyon % 30 olarak gerçekleştirildi. Bu da cebimizdeki paranın önemli bir kısmını alıp götürecek.

(Ayrıntılı bilgi 4. sayfa'da)

Hükümet faşist örgütleri kapatmak için dahane bekliyor?

23 Şubat günü, Milliyetçi Hareket Partisi ve Ülkü Ocakları üyesi ve yöneticisi oldukları resmen açıklanan 4 komando, üzerlerinde 2 makineli tüfekle Ankara'ya gelirken yakalandı.

İstanbul'da geçtiğimiz günlerde, bir tren yolu bombalandı. Binalara, derneklere yönelik bombalı saldırılar da sürüyor. Bütün bu gelişmeler, ülkücü faşist örgütlerin büyük kitle katliamlarına yönelik hazırlıklar içinde olduğunu ortaya koyuyor. Yakalanan katillerin, bombacıların ülkücü derneklerin üyeleri oldukları açıkça ortadayken, bu derneklerin binalarında yapılan aramalarda kilolarca bomba, bir sürü silah bulunmuşken, bunların hâlâ kapatılmamış ve yöneticilerinin yargılanmıyor olması gerçekten de şaşırtıcı olmaktadır.

İçişleri Bakanı Özaydınlı, faşist saldırı odaklarını kapatacağına, eski sıkıyönetim komutanlığı günlerini hatırlamış gibi, 'sağa da sola da karşıyız' diyerek, faşistleri unutturup ilericilere, sosyalistlere yönelik suçlamalara başlamıştır.

Tüm demokrasi yanlısı kişi ve kuruluşlar bu durum karşısında uyanık olmalı, hükümeti verdiği sözleri tutma yönünde zorlamalı ve "asayişi sağlıyoruz" bahanesi ile demokratik hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması girişimlerini boşa çıkartmalıdır.

Makineli tüfeklerle yakalanan MHP'li komandolar: Sıra hangi cinayetlerdeydi?

Onbeş günde bir

Temiz bomba?

Bomba bu, adı üstünde; bunun da kirlisi temizi olur muymuş, demeyin. Amerikalılar yeni geliştirdikleri nötron bombasına bu adı veriyorlar.

Nötron bombası, bizim topluca atom bombası dediğimiz nükleer silahlar ailesinin son ferdi. Önce atom bombası bulundu. İkinci Dünya Savaşının son günlerinde Japonya'yı teslim olmaya zorlamak için Hiroşima ve Nagazaki şehirlerinin üstünde patlatıldı. Her iki şehir de kelimenin tam anlamıyla "hâk ile yeksan" oldu, yani yerle bir edildi. Ama daha da korkuncu yüzbinlerce insan hemen veya bir süre sonra yanıklar içinde derin acılarla kıvrana kıvrana öldüler. Ölmeyenler de ergeç radyasyon hastalığına tutuldular. Yaşamları karardı. Bombanın etki alanından çok uzakta olduğu için ilk anda kurtulmuş sayılan bazılarında, aradan 25 yıl geçtikten sonra bile ilk olarak hastalık belirtilerinin kendini gösterdiği görüldü. O günden bu yana açık hava müzesi olarak kullanılan Hiroşima'yı, dünyanın her ülkesinden milyonlarca kişi ziyaret etmekte; bu ilk bombanın akıl almaz tahribatını ve insanların çektiği derin acıları yerinde görüp izlemekte ve hâlâ dehşete kapılmakta.

Ama emperyalizm, insanlığın bu yüzkarasından vazgeçme niyetinde değil. Daha savaş biter bitmez, hazır ellerinde iken bunu Sovyetler Birliğine karşı kullanıp, dünyada emperyalizmin ve kapitalizmin kesin egemenliğini yeniden sağlamak için ne he-

Nihat SARGIN

(Devamı sayfa 4'te)

KILÇIK

"Deve"lüasyon!..

Son günlerde herkes devalüasyonu tartışıyor. Hükümet ve muhalefet sözcüleri konuşuyor. Gazeteler yazıyor:

— Devalüasyon yapılıyor.

— Yüzde yirmi oranında devalüasyon bekleniyor.

Biz de merak edip araştırdık 'devalüasyon' nedir, diye.

Meğerse işin özü işçilerin, emekçilerin cebindeki üç kuruşu DEVE ETMEKMİŞ.

Tütün üreticileri Karadeniz'de umduğunu bulamayacak

İktidarda bulunduğu sürece üreticiyi herzaman tüccarın eline terkeden AP, MHP ve MSP şimdi sözde üreticileri savunuyor

Muhalefetteyken tütüne 70-80 lira fiyat veren CHP hükümeti olunca 56,5 lira fiyat saptadı

(3. sayfada)

"Nötron bombasına hayır" demek insanlık görevidir

Geçtiğimiz günlerde, bütün dünyada nötron bombasını protesto hareketleri gitgide yayıldı. Amerika'nın yeni keşfettiği bu son derece öldürücü silah, tüm barış yanlısı güçler tarafından protesto ediliyor. Sosyalist ülkeler, çeşitli ulusların işçi sınıfı partileri, barışsever, ilerici kişi ve kuruluşlar toplantılar ve gösterilerle bu yeni silahı protesto ediyorlar.

Dünya Barış Konseyi'nin çağrısıyla 27 Şubat günü Cenevre'de toplanan "Nötron Bombasının Yasaklanması" konulu toplantıya 50'den çok ülke katıldı. Bu konferansta, nötron bombasının yasaklanması ve tüm dünyada silahsızlanma sağlanması istendi.

Hükümet petrol için şimdi de LİBYA'ya yanaşıyor

Kapitalist devletler "IMF'nin isteklerini kabul edin" diyor

"Umudumuz" Callud

Libya Başbakanı Callud "dost ve kardeş" bir ülke olarak Ecevit'e yardım elini uzatacağını belirtiyor.

● Geçtiğimiz günlerde 10'dan fazla yabancı heyet Ankara'ya gelip gitti

Ankara son yılların en yoğun diplomatik günlerini yaşıyor. Son on gün içinde Ankara'ya gelerek Türkiye hükümeti ile temaslarda bulunan yabancı ülkelerin ve kuruluşların temsilcileri arasında Matthew Nimetz başkanlığında bir ABD heyeti, Avrupa Konseyi'nden Avusturyalı Franz Karasek Norveç Sosyal İşler Bakanlığı yöneticileri, Ludwig Fellermayer başkanlığında Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup temsilcileri, Wells Fargo ve Citicorp gibi ABD'nin büyük para kuruluşlarının heyetleri, İtalya'dan suni gübre satışı için pazarlığa gelen bir başka grup, Sovyetler Birliği'nden Sovyet Spor Komitesi Başkanı Sergey Pavlov başkanlığında bir heyet ile Deniz Hukuku Konferansı konusunda Türkiye'nin görüşlerini almaya gelen bir başka Sovyet hukukçu heyeti, Bulgaristan ile kültür antlaşmasını yenilemeye gelen bir Bulgar kültür heyeti, hatta Somali Yüksek Öğrenim ve Kültür Bakanı da var. Önümüzdeki günler içinde Ankara'ya gelecek ünlü kişilerin arasında Dünya Bankası Başkanı eski ABD Savunma Bakanlarından Robert McNamara da sayılıyor. Ama tüm bu yabancı ülkelerin temsilcilerinin arasında bir tek Libya Başbakanı Abdülselam Callud Ecevit hükümetini sevindiren, yeni umutların doğmasına yol açan konuk oldu.

(Devamı sayfa 4'te)

ÇARK

Sınıf uzlaşmacılığı nasıl ortaya çıkar?

CHP'nin iktidar olmasıyla birlikte, Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç Yol-İş Federasyonu Genel Başkanı Halit Mısırlıoğlu gibi Türk-İş liderleri bir biri ardına demeçler vererek CHP'yi desteklemekten, CHP'yi desteklemenin bir vatanseverlik bocu olduğundan bahsetmeye başladılar. Ülkemiz büyük bir döviz darboğazındaymış, enflasyon ortadan kaldırılamayacağına göre hızının düşürülmesi gerekliymiş, öte yandan anarşiyi durdurmanın da tek yolu CHP'nin iktidara yerleşmesiymiş... İşte bu ve benzeri nedenlerden ötürü, işçi ve emekçi kitlelerin yararına olarak CHP desteklenmeliymiş.

Görünüşte iyi güzel de, bunlar asıl ne demek istiyorlar bir de ona bakalım. Şu CHP sözcülerinden, muhalefetin faşist kanadına kadar tümü "ülkemizin büyük bir döviz dar boğazı içinde olduğundan" bahsediyorlar. Döviz demek, uluslararası ticarette kullanılan para demektir. Ve genellikle bu paranın adı kapitalist dünyada Dolar'dır. Alman Markı da olabilir, Japon Yen'i de, yeter ki kuvvetli para olsun. Yani ekonomisi uluslararası ölçeklerde güçlü bir ülkenin parasının bir başka adı dövizdir.

Bir ülkede döviz yoksa, dövizi kullanacaklar için yoktur. Yani patronlar için. Çünkü onlar fabrikalarının, ya da büyük ticarethanelerinin çalıştırılabilmesi için dışardan mal alırlar; yani döviz kullanırlar. Peki şimdi neden patronların sorunu tüm ülkenin sorunu oluyor? Denebilir ki patronların elinde döviz olursa dışarıdan mal getirirler, dolayısıyla da fabrikalar çalışır, işçiler ücretlerini alırlar, piyasada da mal darlığı çekilmez.

Peki patronlar fabrikalarını ülkenin öz kaynaklarına göre değil de dışa bağlı olarak kurdularsa, ya da montaj fabrikaları kurarak, ülkemizi sürekli dışarıya döviz öder duruma getirdilerse, bunun yükü işçi ve emekçilere neden yükleniyor?

Patronlar döviz darboğazını hepimizin sorunu olarak göstermeye çalışırlarken sendikacılar, döviz yokluğunu ülkenin sorunu olarak ileri süremezler. Böylesine çarpık gelişen bir sanayileşme çarkını çevirebilmek için sürekli olarak daha çok dövize ihtiyaç duyacaktır. Sendikacılar ise patronların dertlerine ortak olacakları yerde, montaj sanayiciliğinin, dışa bağlı sanayileşmenin karşısına çıkarak bu tür sanayileri devletleştirmek, hepsini bir araya getirip büyük bağımsız işletmeler kurmak, böylece de döviz tüketen değil, döviz kazandıran bir çözüm önermek zorundadırlar.

Anarşinin kaynağı daha başka mı sanki? Anarşinin kaynağı büyükpatronlara dayanmıyor mu? Anarşi durdurulamazsa, demokrasi ortadan kalkmaz mı? Demokrasinin ortadan kalkması ise büyük patronların yararına değil mi? O halde büyük tekeller ortadan kalkmadan, büyük tekellerin örgütleri olan faşist MHP ve Ülkü Ocakları gibi kuruluşlar kapatılmadan anarşi önlenebilir mi? Bunları neden söylemiyor bu beyler?

Söylemezler, çünkü onlar işçilerin mücadele cephesinin değil, patronların işçi saflarındaki uzlaşmacı adamlarıdır, kuruluşlarıdır.

DİSK Genel Sekreteri de kalkmış, Türk-İş'ten de ileri giderek CHP'nin koşulsuz destekleneceğini söylüyor. Bir de 'Devrimci Maden İş' diye bir sendika kurdular. Sanki başına 'Devrimci' diye bir sıfat koyunca, tüm pislikleri aklanacak.

Gerçekten ortalık çok puslu, sarı sendikacılarla, işçi sınıfının gerçek sendika yöneticilerini birbirinden ayırmak güçleşti. Ama işçiler öğreniyor; deneyleriyle öğreniyor.

GÖREV

Maden-iş üyeleri sendikalarına sahip çıkmalıdır

● Burjuvazinin saldırısı karşısında sendika üst yönetimi yangına körükle gidiyor

GÖREV (Haber-Merkezi)

Geçtiğimiz günlerde, Maden-İş 9. bölgesinin bulunduğu Ereğli'de patlak veren olaylar bağımsız bir sendikanın kurulmasıyla yeni bir aşamaya girdi. 9. Bölge temsilcisi Şükrü Özbayrak'ın, Maden-İş genel merkezinden habersiz olarak greve başlaması ve daha sonra da toplu sözleşme imzalaması üzerine, genel merkez şube yönetimini görevden aldı. Bunun üzerine Şükrü Özbayrak Devrimci Maden-İş adıyla yeni bir sendika kurdu.

YENİ BİR SENDİKA KURULMASININ ARDINDA YATAN GERÇEK NEDİR?

Maden-İş üst yönetimi yukarıda kısaca özetlediğimiz gelişmeleri, Devrimci Maden-İş Sendikasının kuruluşunu, yayınladığı bir kaç bildiriyle protesto etti. Bunu bölücülük olarak niteledi. Gerçekten de bu tür bir davranışın bölücülük olduğu doğrudur. DİSK üst yönetimi Maden-İş'i etkisiz bir hale getirmenin yollarını aramaktadır.Bu yollardan birisi Maden-İş yönetimini ele geçirmek, bu sağlanamazsa da Maden-İş'i tasfiye etmektir.

Ancak bu anlayışın temelinde, bugünkü Maden-İş yönetiminin, bir zamanlar DİSK üst yönetiminde ve Maden-İş'te başlattığı anti-demokratik girişimler, tüzük ihlalleri, tabanın söz ve karar hakkını engellemeler ve her türlü keyfi uygulamalar yatmaktadır. Bir kez açılan bu yoldan şimdi de DİSK'in CHP'li üst yönetimi yürümek istemektedir. Amaçları ya Maden-İş'i teslim almak ya da bölmek, parçalamak pahasına da olsa tasfiye etmektir. Devrimci Maden-İş Sendikasının kurulması bu yolda hazırlıkların başladığını göstermektedir.

Maden-İş Sendikasının mücadeleye yıllarını vermiş bilinçli işçileri bu oyunları tek tek, bıkmadan usanmadan açıklamak, anlatmak zorundadır. Bir yandan Devrimci Maden-İş gibi aldatmacaların sökmeyeceğini haykırırken, öte yandan da Maden-İş sendikası içinde sendikal demokrasinin sağlanması için mücadele etmek artık ertelenmez bir görev olmuştur.

Ne DİSK üst yöneticileri, ne de Maden-İş'in sorumsuz beyzadeleri işçi sınıfı önünde hesap vermekten kurtulamayacaktır.

Bir kere daha tekrar ediyoruz: Maden-İş'te tasfiyeciliği ve anti-demokratik tüzük uygulamalarını yerle bir etmek üzere mücadele vermek ertelenmez bir görevdir.

YORUM

CHP DİSK OPERASYONUNU NASIL SÜRDÜRÜYOR?

CHP'nin DİSK üst yönetimi eliyle gündeme getirdiği ve uygulamaya koyduğu plan açıktır: DİSK'i her ne pahasına olursa olsun, sendika yönetimlerinden en alt birimlerine kadar uzlaşıcı kadrolarla doldurmak.

Bu planın bunca rahat uygulanabilmesinin baş sorumlusu ise tasfiyecilik ve tüzük oyunlarıyla sınıf sendikacılığı ilkelerini ayaklar altına almaktan çekinmeyen Maden-İş yöneticileridir.

Uygulanan bu planın MESS'le sözleşme imzalandığı döneme raslaması da bir tesadüf olmamıştır. Burjuvazi bu sözleşmeyle örgüt olarak Maden İş'i geriletirken sendikal harekette önemlice bir gedik açmıştır. Şimdi hesaplanan, işçi sınıfının bilinçli öncülerini içinde barındıran Maden-İş üyelerini DİSK'in CHP'li üst yönetimi için sorun olmaktan çıkarmaktır. Bunun yolu da Maden-İş'i parçalamaktan geçiyor.

Maden-İş yöneticileri ise bütün bunların farkında değilmiş gibi hareket ediyorlar. Parlak sloganlar içeren demeçler vermekten öteye hiç bir şey yapmıyorlar. Bunun bir tek anlamı vardır: Maden-İş parçalanırsa parçalansın, yeter ki "koltuk" gitmesin.

CHP'nin uzlaşmacı planlarıyla çakışan bu tavırlarla mücadele edilmeli, her ikisinin de kaypak, iki yüzlü, işçi sınıfına ve onun mücadelesine karşı tutumları sergilenmelidir. Şimdi Maden işçileri bölünmemek için mücadele etmek zorundadır.

Eski dostlar düşman mı oldu?

Şükrü ÖZBAYRAK

Maden-İş 9. Bölge Temsilcisiyken bağımsızlık ilan ederek Devrimci Maden-İş Sendikasını kurdu. Devrimciliğin bu kadar ucuza kapatılamayacağını er geç anlayacak.

Kemal TÜRKLER

Maden-İş üyeleri bu bunalımcı günleri aşacak bilinçtedir. Ancak bugüne gelinmesinde rol oynayan, şöyle ya da böyle sermayenin ekmeğine yağ sürenler, hesap vermekten kurtulamayacak.

PATRONLARIN TERTİPLERİ

Patronlar, Maden-İş üyelerinin mücadele geleneğini ve kararlılığını kırmak için çeşitli tertipler peşindedir:

* Bazı bölgelerde, sarı sendikaları seferber ediyorlar. Otomobil-İş sendikası bunların en belli başlılarından biridir. Bazı bölgelerde ise, Türk Metal gibi faşist sendikalar kanlı oyunlarla örgütlenmeye çalışıyorlar.

* Bunların yanısıra, Ereğli'de kurulan Devrimci Maden-İş örneğinde görüldüğü gibi ayrı sendikalar kurarak, aynı işyerinde çalışan işçileri bölmenin yollarını arıyorlar. Bunu yapanlar "devrimci"lik adına hareket ettiklerini sık sık tekrarlamaktan geri durmuyorlar.

* Daha önce Tofaş'ta olduğu gibi, şimdi de örneğin Arçelik'te kendi isteği ile işten ayrılacak olanlara kıdem tazminatlarını vereceklerini ilan ediyorlar. Bundan amaçları kıdemli ve öncü işçileri işten ayrılmaya zorlamaktan başka bir şey değil. Kendi isteğiyle ayrılmamakta direnen bilinçli işçileri 17. maddeyle işten atmakla tehdit ediyorlar. Maden-İş üyeleri aynı olayları daha önce Tofaş'ta yaşamıştı.

İŞÇİLER NE YAPMALI?

Maden-İş üyeleri, patronların bu çok yönlü saldırılarının başladığı dönemde tek biryumruk gibi sıkılı olmak zorundadır.

★★

Maden-İş'e yönelen saldırılar ancak onların mücadelesiyle kırılabilecektir. Bu mücadele de çok yönlü olmak zorundadır.

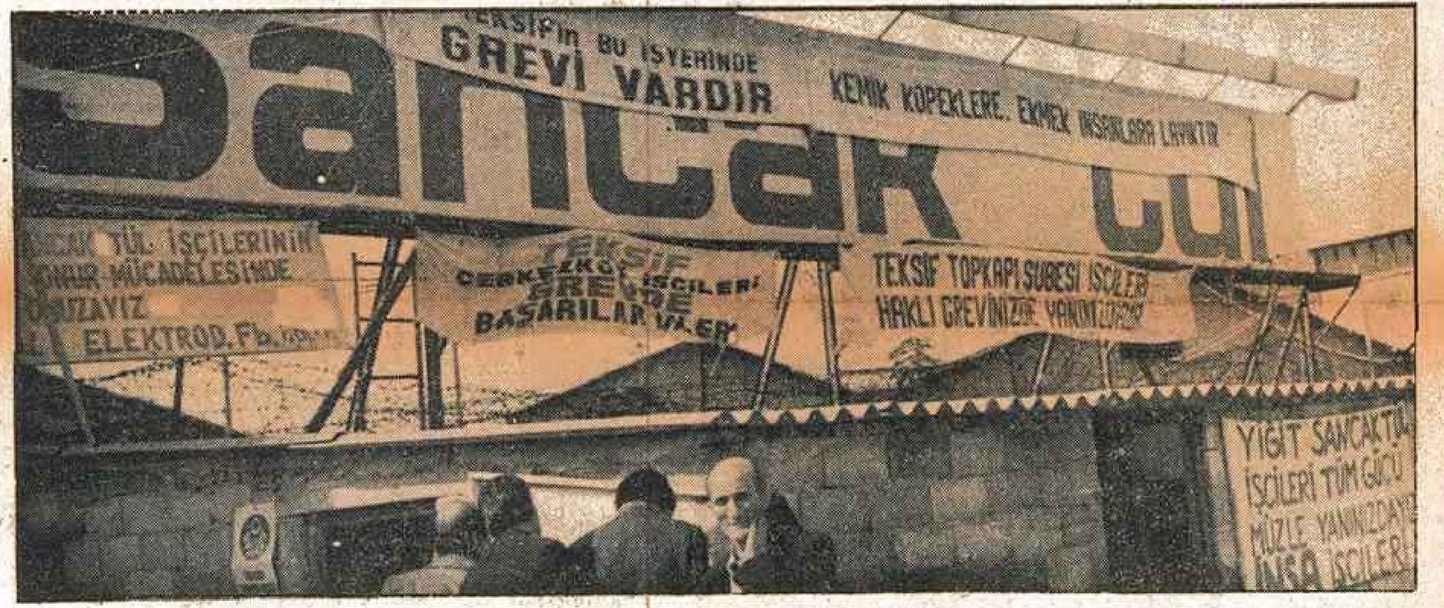
★★

Maden-İş üyeleri ne sarı, ne de devrimci sıfatlı sarı sendikalara iltifat etmeyip birliklerini korumalıdırlar. Çünkü bu bölünmelerden kârlı çıkacak patronlar olacaktır.

★★

Sendika içi demokrasinin sağlanması için mücadele etmek ertelenmez bir görev haline gelmişti. Tabanın söz ve karar hakkı bugüne kadar ayaklar altına alınmıştır. Aynı tavrın sürdürülmesi halinde bölücü eğilimlerin güçlenebileceğini bıkmadan usanmadan anlatmalı, ilgili tüzük maddelerinin demokratik bir biçimde derhal uygulanması için mücadele etmelidir.

26 yıllık baskı kırıldı!..

SANCAK-TÜL'DE GREV VAR!..

GÖREV (Haber Merkezi)

İstanbul Safranköy'de kurulu Sancak Tül fabrikasında 26 yıldır ilk kez grev uygulanıyor.

Bundan önce defalarca sendikal örgütlenme çalışmalarına sahne olan fabrikada hiç bir sendika işyeri yetkisi almayı başaramadı. Şu anda grevi yürüten TEKSİF sendikası da, ancak işkolu yetkisine dayanarak sözleşme çağrısı yaptı.

Patron Murat Bayrak, geçtiğimiz yıllarda ölen bir kurt köpeğinin "cenaze töreninde" : "Elli işçim ölseydi de, bu köpeğim ölmeseydi" demiş bir adam. Murat Bayrak hakkında bilgiler yan sütunlarda.

15 Şubat Çarşamba gününden beri devam eden grevde, işçiler "kemik köpeklere, ekmek insanlara layıktır", "İşçi köle değil toplumun efendisidir","yaşasın işçi sınıfı mücadelesi" yazılı pankartlarla süslemişler fabrikanın dış duvarlarını.

Çevre fabrikalardan destekleme pankartları da çok sayıda . Halkalı Elektrod, İnsa İşçileri, Aksu İşçileri, Sancak Tül grevini desteklediklerini bildiren pankartlar getirmişler.

İŞÇİLER NE DİYOR?

Grevin 11. gününde fabrikayı ziyaret eden GÖREV muhabirleri, işçilerin görüşlerini aldılar.

İşçiler anayasal bir hak olan grevi hakkını, sendikalaşma hakkını, ortaçağ kafasıyla hareket eden patron Murat Bayrak'a kabul ettirmekte kararlı olduklarını belirtiyorlar. Ayda yaklaşık 12 milyon kâr ettiği bilinen ve ülke çapında tekel durumunda bulunan Sancak Tül'de, sigortasız işçilerin çalıştırıldığını ve yeni asgari ücretin bile uygulanmadığını bildiren işçiler, bugüne kadar maaşlı patron fedaisi komandoların ve kurt köpeklerinin işyerinde oluşturdukları korkutma ve baskı ortamının mücadeleye engelleyemediğini, grevde kararlı olduklarını söylediler.

Sancak-Tül işçileri Sümerbank olayını unutmamalıdır

Sancak Tül'de işçiler grev yapıyor. Sancak Tül işçileri 26 yıldır ilk kez grevi yaşıyorlar. Sancak Tül işleri bugüne kadar kurt köpeklerinin ve faşist komandoların tehditleri ve saldırıları altında çalıştılar.

Sancak Tül'de sözleşmeyi TEKSİF imzalayacak. Teksif, AP'li sarı sendikacıların yönettiği Türk-İş üyesi bir sendika. Sancak Tül patronu da AP'li. Ve geçen sonbaharda TEKSİF, 26 bin Sümerbank işçisini, aylar süren grev sonunda sattı.

26 yıl sendikasız kalmış işçilerin, bir sendikada örgütlenmiş olmaları ileri ve önemli bir olay. Hele bu gelişimin bir grevle sürmesi daha da önemli. Ancak, Sancak Tül işçileri sendikanın niteliğinin de farkında. Tek başına sendikalaşmanın önemli olmadığının farkındalar. Ve şimdi şu noktalara özellikle dikkat ediyorlar:

* Teksif'in Sümerbank işçilerin oynadığı oyunu, kendilerine de oynaması tehlikesi,

* Sendikanın kendilerinden habersiz ve kabul etmeyecekleri bir sözleşme imzalamaması,

* Sendika içinde işçi tabanının da söz ve karar sahibi olmasının sağlanması.

Murat Bayrak kimdir?

1918 yılında Yugoslavya'da doğdu. 2. Dünya Savaşı'nda Yugoslavya'yı işgal eden faşist Alman ordularının safında yer aldı ve kendi yurttaşlarını öldürdü.

Savaş sonunda Alman istilacıları ülkeden atılınca yargılandı ve idama mahkum edildi. Bunun üzerinde, savaş zamanında Alman faşistleriyle yaptığı işbirliğinin mükafatı olan altınlarla birlikte Türkiye'ye kaçtı.

Bu paralarla fabrika kurdu. Adalet Partisi'nden milletvekili seçildi. Fabrikasında ve Edremit'teki komando kamplarında faşist komandolar yetiştirdi. İşyerinde köpekler besledi ve bunları işçilere saldırttı.

Sancak Tül patronu işte böyle bir adamdır. Sancak Tül patronu, bütün patronların gönüllerinde yatan arzuları gerçekleştirmiş bir adamdır.

Geçtiğimiz 15 günde dünyada neler oldu?

Burası da Zonguldak. Gün geçmiyor ki, bir patlama olmasın. Madenciler ömürlerini ocaklara gömüyor.

SSCB'de madenciler günde 6 saat çalışıyor

DÜNYADA EN KISA SÜRE ÇALIŞAN MADENCİLER SOVYETLER'DE...

İnfo-Türk (Belçika) Madenciler için dünyada en kısa çalışma süresi, haftada 30 saatle SSCB'de gerçekleşmiştir.

Ukrayna'da bulunan 45 madenin ve diğer bölgelerdeki 20 madenin işçileri haftada 30 saat çalışma süresine şimdiden başlamışlardır. Maden İşçileri Sendikası Sekreteri, haftada 30 saatlik çalışma süresi uygulanan madenlerin sayısının tüm SSCB'de 485'e, bundan yararlanan işçilerin toplam sayısının da, 300.000'e çıkacağını açıklamıştır.

Çalışma süresinde yapılan indirim, maden işçilerinin ücretlerinde herhangi bir düşmeye neden olmamaktadır. Günde 6 saat çalışmaya başlayan bir işçi eskiden 7 saatte aldığı ücreti almaya devam etmektedir. Üstelik, çalışma koşullarının ağır olduğu madenlerde, ücretlere yüzde 10 oranında bir zam da yapılmaktadır.

Altı saatlik çalışma maliyet giderlerinde bir artışa neden olur gibi görünmekte ise de, bu sistemde bakıma daha fazla zaman ayırma olanağı bulunduğundan, işçilerin verimliliği daha da artmaktadır.

SSCB'de maden işçilerinin 50 yaşında emeklilik kazanma hakları vardır. Emeklilik ücreti 140-160 ruble arasında değişmektedir. 50 yaşını dolduran bir maden işçisi çalışmaya devam ettiği takdirde, ayrıca emeklilik ücretini de normal ücretine ek olarak alabilmektedir.

İspanya'da 70 bin metal işçisi 24 saatlik grev yaptı

İspanya'nın kuzeyindeki Asturias yöresinde 70 bin metal işçisi ücret zammı isteğiyle 24 saatlik grev ilan etmişlerdir.

Metal işçileri sendikası, işverenle zam ve daha iyi çalışma koşulları için yapılan toplu sözleşme görüşmelerinin çıkmaza girmesi üzerine grev çağrısında bulunmuştur.

22 Şubat günü başlayan grevde, Asturia bölgesindeki Gijon ve daha büyük birkaç kasabada işçiler grevlerini duyurmak için gösteriler düzenlemişlerdir.

Geçen ekim ayında hükümetle muhalefet partileri arasında ülke ekonomisini bir düzene sokmak amacıyla "Moncloa Anlaşması"na varıldıktan sonra, İspanya'da çok ender grev yapılmaya başlanmıştı. Moncloa anlaşması özellikle ücretler ve fiyatların dondurulması, alış gücünün ağır vergilerle sınırlandırılması ve hızı yılda yüzde 26'yı bulan enflasyon hızını indirmek amacıyla para arzının sınırlandırılmasını öngörmektedir.

dosttan dosta

KİMLER BİR DÜKKANLA BAŞLAMADI Kİ!

Tercüman köşeyi döndürdüydü ya hani, şimdi de düze çıkarıyormuş. Dört büyük şehirde dört dükkan, 100 biner lira da işletme kredisi verecekmiş.

Gazetede çarşaf çarşaf, televizyonda gırtlak gırtlağa bağırıyor adam: Kimler bir dükkanla başlamadı ki!

Niyetlerini açık ediyorlar, inandırıcılık kazandırmak isterken sahte kurtuluş çağrılarına.

Kimler bir dükkanla başlamadı ki! Herhalde Koç, Sabancı, Narin, Eczacıbaşı filan olsa gerek. Çalışıp, didinip, alinlarının teri, gözlerinin nuruyla ufacık birer dükkanla başlayıp sonra bu koca tekellerin, holdinglerin sahibi oldular öyle mi! Yalan. Hem de kuyruklu yalan.

Belki de Yahya Demirel'i, ya da amcası Çoban Sülü'yü kastediyorlardır. Dükkan bir yana adam çobanlıktan başladı canım.

Geç efendim geç, kırk milyon kişiyiz şu memlekette. Biz birbirimizi biliriz. Biliriz kimin nasıl köşeyi döndüğünü, düze çıktığını. İşte basit bir örnek: Türkiye'de toplam verginin yüzde 82'sini işçi ve emekçiler ödüyor. Ya patronlar?

DAMLAYA DAMLAYA NE OLUR?

Daha küçücük bir çocukken öğretirler bu sözü, Damlaya damlaya göl olur. Yıllar yılı da böyle belleriz. Sonra bir iş sahibi olup da çoluk çoluğa karışınca anlarız ki, göl olması bir yana, su birikintisi bile olamıyor. Bir kenara üç kuruş koymanın imkanı var mı? İşçi de olsak memur da olsak, ay sonunu çıkarabilmemiz mümkün mü?

Bu sermaye düzeninde yarınımızdan bile emin değiliz.

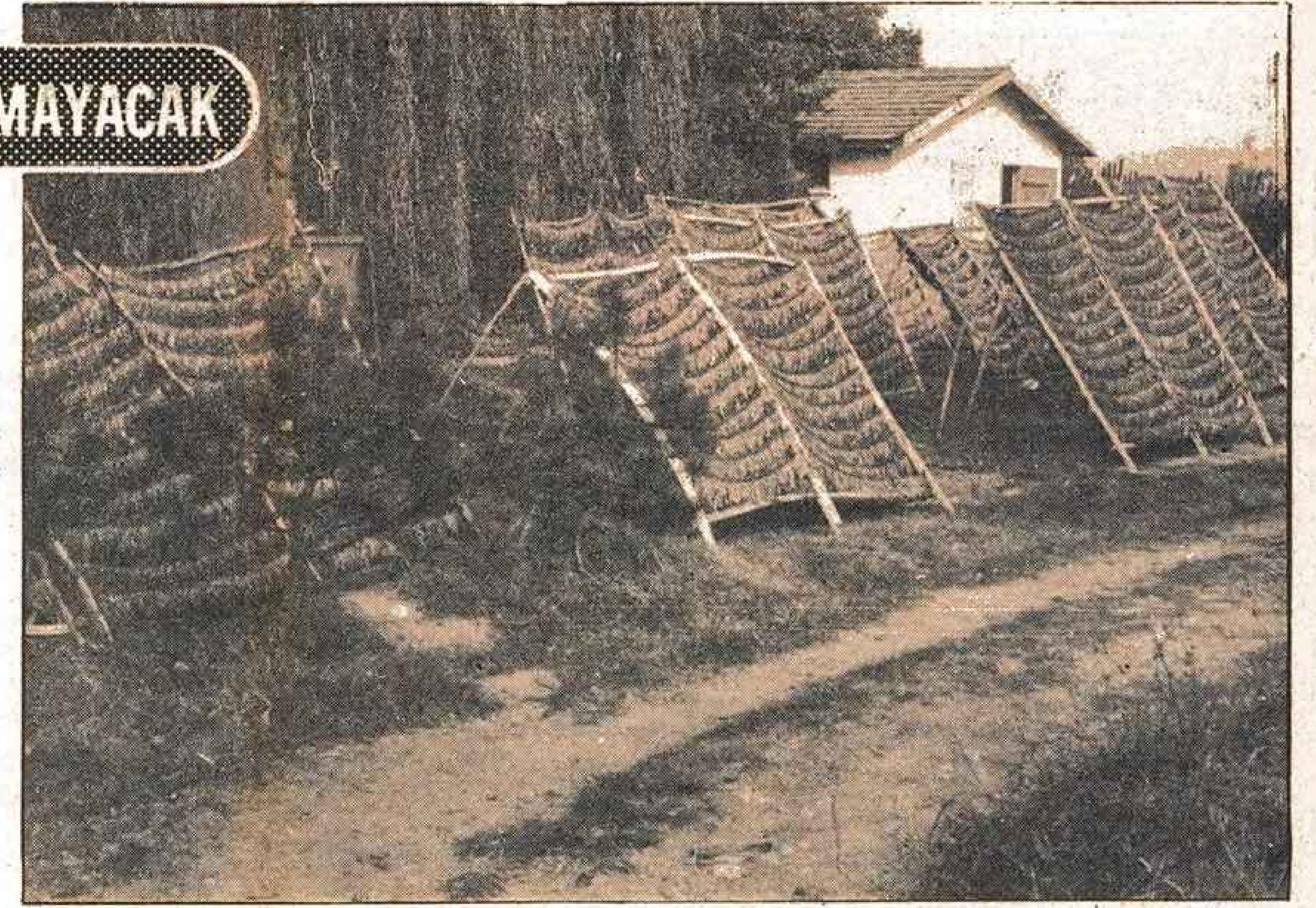
Ama yağma yok. Öyle dört dükkan, 100 bin lira hayallerine karnımız tok.

Kimlerin bir dükkanla köşeyi dönüp, tekel ve holding patronu olduğunu iyi biliyoruz.

TÜTÜN ÜRETİCİLERİ KARADENİZDE DE UMDUĞUNU BULAMAYACAK

İktidarda bulunduğu sırada üreticiyi tüccarın eline terkeden AP, MHP ve MSP şimdi sözde üreticileri savunuyor

Muhalefetteyken tütüne 70-80 lira veren CHP 56.5 lira saptadı

Tütün üreticilerinin hayati sorunları siyasi iktidarların oyuncağı, oy kaynağı olmaktan kurtarılmalı, kökl ve kalıcı çözümler getirilmelidir.

KARADENİZ VE MARMARA'DA PİYASANIN AÇILMASI HAZIRLIKLARI İLERLERKEN KARADENİZLİ ÜRETİCİLER TÜTÜNLERİNİ ORTALAMA 80 LİRADAN SATMAK İSTİYORLAR. TÜTÜNLERİNİN HAKKI BU...

Egede piyasa kapanırken Karadeniz'de açılıyor.

Ege ekici tütün piyasası üreticileri memnun etmedi. Gümrük ve Tekel Bakanınca açıklanan 56.5 lira başfiyatı çok düşük bulan Ege'li tütün üreticileri başfiyatın düşüklüğünü yer yer Bakanı protesto ederek gösterdiler .Geçen yıl muhalefetteyken tütüne 70-80 lira fiyat verilmesini savunan CHP hükümet olunca 56.5 lira fiyat tesbit etti. İktidarda bulunduğu sürece üreticiyi her zaman tüccarın eline terkeden AP ve diğer MC partileri de şimdi sözde üreticileri savunuyorlar.

Çocuk-ihtiyar bütün yıl çalışarak yetiştirdiği tütünü bu yıl da ucuza kaptıran küçük üreticiler tütünlerini teslim ettiler. Şimdi hiç değilse paraların vaktinde ödenmesini istiyorlar. Tütün tüccarları da üreticilerden kazandıklarının üzerine bir de ihracattan vergi iadesi istediler.

KARADENİZ VE MARMARA EKİCİ TÜTÜN PİYASASI AÇILIYOR

Karadeniz ve Marmara'da piyasanın açılması hazırlıkları ilerlerken Karadenizli üreticiler tütünlerini ortalama 80 liradan satmak istiyorlar. Tütünlerinin hakkı bu. Hükümetin ise daha düşük bir fiyatla piyasayı açması bekleniyor.

Tütün konusunda ne yapmak gerekir?

- Devlet tüccarı değil üreticiyi desteklemelidir. Devletin, bankaların verdiği krediler tüccarlara değil üretici köylülere verilmelidir.
- Baş fiyatla birlikte taban fiyat da tesbit edilmelidir. Baş fiyat üzerinden satılan tütün üretimin çok azıdır. Tüccarın ıspanak fiyatına tütün almasını önlemek için TABAN FİYAT tesbit edilmeli ve bu fiyatın altında alım yapılması önlenmelidir.
- Randıman tesbiti ve fiyatlar tekel ile tüccarın keyfine bırakılmamalıdır. Randıman tesbiti ziraat mühendisi, Tekel eksperi ve üretici temsilcisi tarafından birlikte yapılmalıdır.
- Tütün tarım kooperatifleri kurularak devletçe desteklenmelidir.
- Üreticilere ucuz ilaç, gübre ve tarım araçları devletçe sağlanmalıdır.

GÖREV, Taşova'lı tütün üreticileriyle görüştü

"20 saat çalışıp 4 saat uyuyoruz"

GÖREV -(Amasya) - Görev muhabirleri Amasya Taşova'nın Ballıca köyündeki tütün üreticileriyle görüştü. Sorunlarını dile getiren tütün üreticileri "bizim sesimizi duyuracağı için GÖREV gazetesine çok teşekkür ediyoruz" dediler.

BİR BARDAK ZİRAAT TOHUMU YA VERİLİR YA VERİLMEZ...

GÖREV: Tütün dikmeye önce fide ekimi ile başlıyorsunuz, tohumu nereden temin ediyorsunuz?

* Tohumu kendimiz, tarladaki iyi tütünlerden seçip alıyoruz, en iyisini alsak dahi yine de hastalık oluyor, ya da iyi büyümüyor, Ziraat odası ise, bazen tohum gönderir, bazen göndermez.Tohumu muhtarlar dağıtır. Her birimize düşen bir bardağı doldurmaz. Bazı muhtarlarda bu tohumu ya kendilerine saklarlar, ya da ahbaplarına dağıtırlar.

Fide ekildikten sonra ise, sulama bir ayrı dert. Omuzumuzda teneke, uzak derelerden getiriyoruz.

GÖTÜRDÜĞÜMÜZ EKMEĞİ KARGA KAPAR

GÖREV: Tütünün ekimi, bakımı sırasındaki durumunuzu kısaca anlatır mısınız?

* Tütün dikiminde eli meğel kaldıran herkes dökülürüz kırlara, uyku nedir bilmeyiz, çoluk çocuğu bütün gün sokağa salarız. Çoğu zaman öğleyin bile eve gelemeyiz. Sabah ekmeğimizi,sovanımızı yanımıza alırız. Onu da bazen karga kapar, aç kalırız.

20 SAAT ÇALIŞMA, 4 SAAT UYKU

GÖREV: Tütün hastalıkları karşısında ne yapıyorsunuz? Ziraat yardımcı oluyor mu?

* Ziraat tütün hastalıklarıyla ilgili resimli bir afiş gönderiyor, asıyorlar kahveye, ona bakıp duruyoruz. Ebeden-dededen kalma bildiklerimizi yapıyoruz.

"ONDÖRT AY ÇİLE ÇEKEN, TER DÖKEN, ZEHİR YURATN BİZİZ, FİYAT TESBİTİNDE BİR TANE EKSPER, O SÖYLERKEN BİZ MAYIL MAYIL BAKIYORUZ, HİÇ BİR SÖZ HAKKIMIZ YOK Kİ"

GÖREV: Tütün kırımı iki üç ay sürüyor. bunu kısaca anlatır mısınız?

* Bu tütün ısıcak kızınca kırılmaz, gece yarısı birde, ikide uykuyu böl haydi tarlaya, gün doğana kadar iki büklüm durmadan kır, eve gelirsin çoluk çocuk yemek ister, hırsından çocukları döversin, oturursun tütünün başına, akşama kadar otur diz, adamın yoksa 9-10'a kadar sürer bu, ondan sonra diğer işlere mi bakacaksın, ev mi temizleyeceksin...

GÖREV: Sağlık durumunuz bozulursa ne yapıyorsunuz?

* Biz öyle hastalığa falan aldırmayız, hasta hasta işimizi yine yaparız, baş ağrısı, diş ağrısı, karın ağrısı işimize engel olmaz. Kadınlar doğumdan bir gün öncesine kadar çalışır, bazıları sancı tutarsa tarladan eve götürürüz. Şu soyka (tütünü göstererek) hepimizi zehirliyor. Çocuk doğar doğmaz vereme tuluyor, baksana şu halimize, kan namına birşey yok, sapsarıyız...

Tütünleri demet yapan çilekeş emekçi kadınlar

"14 AY ÇALIŞIYORUZ, FİYAT TESPİT EDİLİRKEN MAYIL MAYIL BAKIYORUZ"

GÖREV: Tütünü nasıl satıyorsunuz, fiyatı kim tespit ediyor?

* Ondört ay çile çeken, ter döken zehir yutan biziz, fiyat tespitinde bir tane eksper, o söylerken biz mayıl mayıl bakıyoruz, hiç bir söz hakkımız yok ki. Tütünü bir komisyon değerlendirmeli, bu da tütünden anlayan halk temsilcilerinden meydana gelmeli, o zaman adamına göre fiyattan kurtulmuş oluruz.

GÖREV: Baş fiyata göre tütününüz nasıl gidiyor?

* Bu baş fiyatın ne aslı var ne de astarı, baş fiyattan en fazla verse yüz kişide iki kişi veriyor, bizim köy ikiyüz haneli baş fiyata veren iki kişi mi, üç kişi mi, ne, baş fiyat geçen yıl 60 lira 50 kuruştu, 28, 24 hatta 20 liraya tütün veren oldu.

"ZİRAAT BANKASI SIRTIMIZDAN MİLYONLARCA LİRA EMİYOR"

GÖREV: Çapa ve avansı kısaca açıklar mısınız?

* Bize belli aralıklarla çapa ve avans adını verdiğimiz para verilir, tekel faizsiz avans dediğimiz para veriyor, bu bir ölçüde iyi. Ziraat Bankası çapa dediğimiz % 9-10 faizli para veriyor, parasız kaldığımız için bunu da almaya mecbur kalıyoruz. Her üretici ortalama 500-600 lira faiz ödüyor, binlerce tütün üreticisi var, bu faiz böylece milyonları bulur herhalde.

Bizim yaşamanız çalışmamıza bağlı, çalışmazsak tamam işte, dünya başımıza yıkılıyor, aksi gibi sakat kalsan, hasta olsan, elin ayağın tutmasa biz ne yapacağı, gelecekten hiç bir güvencemiz yok, bizler için de sigorta ve emeklilik hakkı tanısalar, hiç olmazsa gelecek kaygusundan kurtuluruz.

hasan usta — "Rus gribi"

ALPER. MEHMET

BAŞAK

Sigaranın dumanı

Çoğumuzun yakın dostu değil midir sigara? Ya keyfimizden ya efkardan hemen sigara paketine davranırız. Sigaraların patlak, kötü ambalajlı çıkmasının yanında çok rasladığımız bir şey de içinden neredeyse odun denecek şeylerin çıkması.

Geçenlerde günde iki paket Samsu içen bir arkadaş sinirlenmiş söylenip duruyordu:

— Birader piyasada doğru dürüst sigara bulamıyoruz,Devletin çıkardığı mal da karaborsada olur mu? Ayda beş yüz lira sigara parası, aldığımız ücret ne ki...

Sohbet ilerledikçe başka arkadaşlar da katıldılar. Ege'de tütün piyasası açılmış, alımlar başlamıştı. Herkesi ilgilendiren tütün fiyatları sigara tiryakilerini daha çok ilgilendiriyor galiba. Sigaranın pahalılığından yakınan arkadaş da "tütüne fazla fiyat verildikçe sigaralar pahalanıyor, olan da bize oluyor"diyordu.

Bizim tiryaki arkadaşımız gibi çoğumuz sigaraya verdiğimiz paranın çok azı tütünün karşılığıymış. Tüccar veya Tekel kârı, Milli Savunma Vergisi falan derken fiyat yükselip gidiyor. Tıpkı ekmek gibi. Fırın, un fabrikası işçileri toplu sözleşme yapıp birkaç lira zam aldılar mı hemen ekmeğe zamyapılmaz mı? Çoğumuz da sanırız ki işçilerin ücretleri arttı diye patronlar da zam yapmak zorunda kalıyorlar. Oysa kapitalistler kârları azalmasın diye her türlü maliyet artışını gene işçi ve emekçilerin sırtına yüklüyorlar.

Burjuvalar işçilerle köylüleri birbirine düşman etmek için her türlü yalana başvuruyorlar. İşçilere, tütüne bir kaç lira daha fiyat verildiği için sigara pahalı oluyor yalanını söylüyorlar. Köylülere de işçiler toplu sözleşme yaptıkları, grev yaptıkları için tuzun, bezin, şekerin pahalı olduğunu söyledikleri gibi. Bezi dokuyan işçi bezin fiyatının artmasından hiçbir şey kazanmıyor. Tütünü üreten köylünün sigaranın pahalı oluşundan hiç de kârlı çıkmadığı gibi.

Ege'de yaşlı bir tütün üreticisi köylü bakın herşeyi ne güzel anlatıvermiş. Diyor ki:

— Yahu biz boşuna birbirimize kızıp duruyoruz. Baksana bir kere duruma. Tütünü üreten köylü aç, tütünü işleyen işçi perişan, sigara fabrikasında çalışanlar kaç para alabiliyor sanki. Tütün tüccarları da şimdi sıcak odalarda kazandıkları yeni milyonları saymakla meşgul.

Evet, meselenin can alıcı yeri de burası işte. Kapitalistlerin istediği işçilerin, işçilerle köylü-kentli emekçiler arasına sahte düşmanlıklar sokmak.

İçtiğimiz sigaranın dumanı savrulup gidiyor. Dumanı savurmak iyi de bir de dumanın arkasında neler olup bittiğine bakmayı sakın unutmayalım.

BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ SOSYALİZM İÇİN

GÖREV

Yeni zamlar geliyor

Kapitalizmin gelişmesi emekçilerin sömürüsüne bağlıdır

● CHP HÜKÜMETİNİN YÜZDE 30 ORANINDA YAPTIĞI DEVALÜASYON, EMPERYALİZMİN VE BÜYÜK SERMAYENİN TALEPLERİNİ YERİNE GETİRMEKTEN ÖTEYE BİR ANLAM TAŞIMIYOR.

Türkiye'de kapitalizmin hızla gelişmesi emekçi sınıfların büyük ölçüde sömürülmesine bağlı olarak, büyük bir sermaye birikimi sonucu gerçekleşti. 12 Mart'a kadar AP programı gereğince devletin büyük desteği ile gerçekleştirilen büyük burjuvazinin geliştirilmesi büyük sorunları da beraberinde getirdi.

AP kitle desteğini kaybetmeye başladı. Ayrıca 1950-60 arasında gerçekleştirilen altyapı tesislerinin yetersizliği de yeni düzenlemeleri gerektiriyordu. Önemli diğer bir nokta da sermayenin bir bütün içinde yeniden gelişebilmesi için gerekli onarımlara ihtiyaç duymasıydı.

1970 yıllarından bugüne kadar alınan bütün önlemler Türkiye sanayisinin sorunlarına bir çözüm getiremedi. AP ve yandaşları bunu beceremedi.

BÜYÜK BURJUVAZİNİN ÖNÜNDEKİ BAZI SORUNLAR

Büyük sanayi burjuvazisi, ticaret ve tarım sermayesi ile olan çelişkilerini kendi yararına tamamen düzeltemedi. Toprak reformu bir yana, tarımdan vergi alınması için yaptığı bütün öneriler kulak ardı edildi. Sanayi burjuvazisi, emekçi sınıfların muhalefetinden korktuğu için eski ittifaklarını bozmayı göze alamadı. Öte yandan iktidarın bu keşmekeş yapısı devletin sanayinin ihtiyaçlarına cevap veremez bir hale gelmesine neden oldu.

KİT'LERİN DÜZENLENMESİ

Büyük sanayi burjuvazisi, devletin gerekli düzenlemeler yaparak bütün kaynaklarını kendisine akıtmasını istemekte. Kamu İktisadi Teşekküllerinin yeniden düzenlenmesini, büyük sermaye ile bütünleştirilmesini beklemekte. Çünkü bu işletmeler kendi yatırımları için kaynak bile yaratamayacak duruma gelmişler. Büyük burjuvazi, hammaddeyi, demir çeliği, enerjiyi, madeni bu işletmelerden pahalıya almakta. Bunun sonucu olarak da maliyeti yükselmekte. Artık büyük burjuvazi bu sorunların çözümü için sadece kendisine hizmet eden bir devlet yapısı istiyor.

ÜRETİM ARAÇLARINA GEÇİŞ

Türkiye sanayisi, tüketim malları dallarında doyum noktasına gelmekte. Bu yüzden tüketim sanayiinin gelişme hızı gittikçe düşmekte. Büyük sanayi burjuvazisi üretim araçları sanayine geçmek zorunda. Bu dalda ise yatırımların hacminin büyük olması gerekmekte. Bu geçişin ise devletin desteği olmaksızın gerçekleşmesi olanaksız. Bu yapısal sorunları aşmak için büyük burjuvazinin iki önemli konuya çözüm getirmesi gerek. Finansman, yani para bulmak ve pazar, yani malını satacak yer bulmak.

PARA SORUNU

Bilindiği gibi büyük burjuvazi işlerini borçla ve bankalardan aldığı kredilerle yürütmeye çalışıyor. Yalnız yatırımları değil, işletmelerindeki üretimi bile borçla yürütüyor. Bu durumda kısa vadeli kredilere büyük faiz ödüyor. Büyük burjuvazi orta ve uzun vadeli kredi istiyor. Buna şiddetle ihtiyacı var. Çünkü kârının bir kısmını bankalara kaptırmak istemiyor. Bütün kaynakların küçük işletmelere değil, kendisine akmasında ısrar ediyor.

MAL SATMA SORUNU

Diğer önemli sorun ise pazar. Türkiye'de kapitalizm iç pazara dayanarak gelişti. İşçi ücretleri artırılmadan tarım ve ticaret kesiminde gerekli düzenlemeler yapılmadan iç pazarın daha geliştirilmesi mümkün değil. Büyük burjuvazi azami kârlarından fedakarlık yapmamak için işçi ücretlerinin artırılmasına karşı. Tam tersine ücretlerin dondurulmasını istiyor. Bunun için çalışma barışı adı altında işçilerin mücadelesini engellemeye çalışıyor. Tarım ve ticaret kesiminde gerekli düzenlemelerin gerçekleşmemesi de büyük burjuvazinin pazar sorununa diğer bir engel. Bu durumda pazar bulma için yeni bir yol olarak "ihracat seferberliği" bulundu. İhracatın artırılması demek, bir ülkenin dünya ekonomisinin rekabet şartlarına girmesi demek. Türkiye gibi ülkelerde, uluslararası pazara çıkmak ucuz kredi, ucuz hammaddenin yanı sıra ücret düzeyinin geriletilebilmesine bağlı. Bunun için işçi ve emekçi sınıflar üzerine baskıların artması söz konusu.

YORUM

Büyük sermaye ne istiyor?

Türkiye kapitalizminin önündeki sorunların çözümü için büyük burjuvazinin büyük ölçüde bütün devlet kaynaklarını kendisine aktarması gerekli. Büyük burjuvazi bütün ekonomiyi tek başına ele geçirmek için güçlü bir iktidar kurmak istiyor. Türkiye'de "güçlü devlet" sloganının bütün burjuva basınında hep bir ağızdan söylenmesi bundan ileri geliyor. Büyük bir sömürü yoğunlaşması ile gittikçe büyüyen ve merkezileşen SERMAYE karşılaştığı güçlükler karşısında işçi ve emekçi sınıflar üzerinde baskıları artırmak için "güçlü iktidar" istiyor.

Sermayenin, kitle tabanını kaybeden AP'nin yerine kitlelerin isteklerini saptırıcı yöntemlerle susturabilecek, toplumda gelişen sınıfsal çelişkileri törpüleyebilecek bir iktidara ihtiyacı vardı. Ayrıca büyük burjuvazinin, emperyalizmle olan ilişkilerini düzenleyecek, ona güven verecek, kısaca Türkiye kapitalizminin emperyalist sistemle daha sıkı bütünleşmesine neden olacak bir iktidara ihtiyacı vardı.

Bu gelişmeler sonucu, Koç'ların, Sabancı'ların büyük desteği ile CHP iktidara getirildi. Yoksa 11 milletvekilinin AP'den istifasının vatan, millet edebiyatı ile değil. CHP iktidarının bugüne kadar ve bundan sonra ekonomik alanda yaptıkları ve yapacakları büyük burjuvazinin ve emperyalizmin istekleri doğrultusunda olacaktır.

Ancak bu durum, emperyalist sistemle bütünleşme doğrultusunda gelişen Türkiye kapitalizminin yapısal sorunlarının çözümlenebileceği anlamına gelmemelidir. Bugün, CHP bunu sözde demokratik yöntemlerle yapacağını iddia etmektedir. Dünya kapitalizminin bunalımı içinde bu sorunların çözümü gün geçtikte zorlaşmaktadır. Bu yüzden Türkiye'de faşizm tehlikesi gündemden uzaklaşmış sayılamaz.

Büyük burjuvazi sorunların çözümünde sıkıştıkça baskı yolları arar. Büyük sermayenin sorunlarını çözmek için işbaşında bulunan CHP hükümeti için de aynı tehlike mevcuttur.

Onun için demokrasi için mücadele bugün de işçi sınıfının ve emekçilerin gündeminde önemini korumaktadır. İşçi sınıfının örgütlü politik gücü Türkiye İşçi Partisi ve onun etrafında demokratik güçlerin birliği, demokrasinin biricik teminatıdır.

Devalüasyon nedir?

Devalüasyon, bir ülkenin ulusal parasının diğer ülkelerin parasına göre değerinin düşürülmesi olayıdır. Bu durumda örneğin 1 dolar 20 TL. iken, yüzde 20 bir devalüasyon yapılırsa, 1 doların karşılığı 24 TL. olur.

Devalüasyon yapıldığı zamanlar dışardan alınan mallar pahalılaşır. Devalüasyon yüzde 20 yapıldığı zaman aynı oranda, yani yüzde 20 oranında dışarıdan alınan mallar da pahalılaşır. Dışarıdan bu malları getiren ithalatçıların payları da buna eklendiği zaman bu oran daha da artar.

Türkiye gibi dışa bağımlı ülkelerde hammaddesi dışarıdan gelen ve ülke içinde üretimi yapılan birçok malın fiyatları da artar. Yatırım malları da pahalılaşır. Patronlar çok kâr elde edemeyecekleri alanlarda yatırım yapmaktan vazgeçerler. Kârlarından da vazgeçemediklerinden, üretim yaptıkları alanlarda hammadde fiyat artışlarını hemen sattıkları mallara yansıtırlar. İşçi sınıfının ekonomik mücadelesi sonucunda elde etmiş olduğu haklar da ortadan kalkar.

Türkiye'nin dışarıya sattığı mallar büyük ölçüde tarım ürünlerine dayanır. Devalüasyondan önce köylünün elinden ucuza alınan tarım ürünlerini ihracatçılar daha pahalıya satarak milyonlar kazanırlar.

Sonuç olarak devalüasyondan kazanan her zaman büyük burjuvazidir. Devalüasyondan zarar görenler ise işçi ve emekçi sınıflardır.

Kapitalist devletler "IMF' nin isteklerini kabul edin" diyor

(Baştarafı sayfa 1'de)

Ecevit hükümetinin bakanları ABD'den, Avrupa Konseyinden, Avrupa Parlamentosundan gelen temsilcilere Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik bunalımı, Türkiye hükümetinin Kıbrıs tezlerini, Türkiye ile Yunanistan arasındaki sorunları, Amerika'nın uyguladığı askeri ve ekonomik ambargonun ne denli haksız olduğunu anlatıp durdular. Ama tüm bu çabaların karşılığında Avrupalılar, "Siz ilkin IMF, yani Uluslararası Para Fonu'nun reçetelerini kabul edin sonrası kolay!" deyip gittiler. ABD heyeti ile yapılan görüşmelerde ise herhangi somut bir sonuç alınamadı. İş yeniden ABD Kongresine kaldı. IMF'nin önerileri ise kabul edildiği takdirde Ecevit muhalefetteyken tükürdüğünü iktidardayken yalamak durumunda kalacak. İşte böylesi bir karamsarlık Ankara'da kendini duyururken, Libya Başbakanı Abdülselam Callud ile görüşmeler başladı. Türkiye'nin içinde bulunduğu durum ona da anlatıldı. Callud, ülkesinin Türkiye'ye her konuda yardımcı olacağına söz verdi. Ortak bildiride yer alan açıklamalara göre, Libya Türkiye'nin ihraç mallarını satın alacak, Türkiye'ye döviz kredisi verecek, petrol sağlayacak, iki ülke ortak şirketler kuracaklar ve açılacak yeni iş alanlarından Türkiye belirli bir gelir sağlayacak. Böylece Libya, Türkiye'nin döviz gibi, petrol gibi, işsizlere iş gibi en güncel gereksinimlerini sağlayacak "dost ve kardeş" bir ülke olarak ortaya çıkıyordu. Ecevit hükümetinin tüm umutları da şimdi Libya ile ilişkiler üzerinde yoğunlaşıyordu.

Ama bu umutların gerçekleşmesi için Ecevit hükümetinin Libya ile ilişkilerin ardındaki gerçeği görmesi gerek. Türkiye içinde bulunduğu durumdan, başta ABD olmak üzere parababası zengin ülkelerin örmüş oldukları emperyalist ilişkiler ağından çıktığı ölçüde kurtulabilecektir. Asıl sorun Ecevit hükümetinin Libya ile ilişkileri bu açıdan değerlendirebilmesidir.

Türkiye bağımsızlığını kazandığı ölçüde, Libya gibi, sosyalist ülkeler topluluğu gibi birçok ülke Türkiye'ye yardım ve dayanışma elini uzatacaktır. Callud bağımsız Libya'nın temsilcisi olarak belki de Ecevit hükümetine bu gerçeği göstermek yönünde ilk adımı atmış, Akdeniz'de emperyalist ilişkiler ağından bağımsız bir politikanın gerekliliğini Ankara'ya anlatmak istemiştir. Ecevit hükümeti şimdi bu gerçeği görebilecek midir? Asıl sorun da budur.

Onbeş günde bir

Temiz bomba?

(Baştarafı sayfa 1'de)

saplar yapıldı, "önleyici savaş" adıyla güya kapitalist ve sosyalist sistem arasında nasıl olsa birgün çıkacağını iddia ettikleri savaşı önlemek bahanesiyle Sovyetlere savaş açıp işlerini hemen bitirelim diye ne yaygaralar koparıldı. Benim yaşımdakiler hatırlarlar; İkinci Dünya Savaşı ertesinde Türkiye'de Hüseyin Cahit ve onün gibiler dahil, böyle ne savaş çığırtkanları türemişti.

Ama kitleler bombaya da, arkasındaki büyük sermayecilerin isteklerine de boyun eğmediler. Barış için, barışı korumak için örgütlendiler. Emperyalizmin yeni bir savaş isteği sökmedi.

Bu arada Sovyetler Birliği de aynı bombayı yapmayı başardı; daha sonra da başka ülkeler. Böylece bir nükleer denge kuruldu.

Ama bomba yapımı durmadı. Atom bombasının ardından çok daha yüksek güçlü hidrojen bombası icat edildi; sonra taktik nükleer silahlar, yani orduların kullanabileceği cinsten küçükleri... Yalnız bütün bu bombaları kullanacak olan için de bir sıkıntı vardı. Radyasyon dolayısıyla belli bir süre o bölgeye girilemediği gibi herşey, binalar, fabrikalar, köprüler.. de insanlarla birlikte toptan tahrip olmaktaydı. İşte bu yeni nötron bombası öncelikle insanları hedef alıyor; onları yokediyor ama fabrikalara, binalara dokunmuyor. Böylece o bölgeyi ele geçirenin onları tekrar işletmesi ve sermaye olarak kullanması mümkün oluyor. Temizliği de buradan geliyormuş. Oysa, bu bombanın insanlar üzerindeki etkisi ötekilerinden bin kat korkunç. Hiroşimaya atılan ilk atom bombası bunun yanında nerdeyse masum bir çocuk oyuncağı kalmaktadır. Bombanın düştüğü bir mahalle halkı hemen, ona yakın semtlerdekiler de birkaç saat sonra ölüyor. Ama hemen veya birkaç saat içinde ölenler kendini şanslı saymalı. Bir füze başlığı ile atılan bomba 2,5 - 4 km: çapında bir bölgede tüm canlıları radyasyonla öldürüyor. Adeta bir kezzap veya tuzruhunu milyarlarca iğne ile aynı anda vücudun her tarafına şırınga etmişçesine bir etki söz konusu. Hemen ölmeyenler de deliriyor, titreme ve kramplarla, felçlerle, acılar içinde kıvranarak kaçınılmaz sona, ölüme gidiyor.

Temiz bomba dedikleri işte bu. Yalnızca bu ad bile emperyalizmin ne kadar gözü kara olduğunu, gözünün içine baka baka insanlarla alay ederek, onları değil eline geçireceği binaları, fabrikaları ve böylece sermayesine yeni sermaye katmayı düşündüğünü gösteriyor. Bu bombanın arkasında da belli Amerikan tekelleri var. Kongre kabul etti. Yapımına geçmek için Amerikan Cumhurbaşkanının onayını bekliyor. Ve daha şimdiden kullanılma bir yana, yapımından elde edecekleri tatlı kârlar için ellerini oğuşturuyorlar.

Bu yüzden SALT görüşmeleri adı verilen stratejik silahların sınırlandırılma konferansı, bu kadar süredir uzun uzun görüşmeye rağmen Amerikan tekellerinin diretmesiyle gerekli sonuca ulaşamıyor bir türlü.

Ancak tekellerin her zaman unutmak istedikleri, ama her zaman da kendilerinin tatlı rüyalarını cı düşler haline dönüştüren bir gerçek var. Sosyalist sistemin varlığı ve ondan kuvvet ve cesaret alarak dünya yüzünde başta işçi sınıfı olmak üzere barışsever, barıştan yana milyonlar, milyarlarca insan ve onların örgütlü büyük gücü. Bu güç nasıl İkinci Dünya Savaşı ertesinde "önleyici savaş" çığırtkanlığını, arkadan "soğuk savaş"ı önleyip barış içinde birarada yaşamayı, istemeye istemeye de olsa emperyalist devletlere ve ardındaki tekellere kabul ettirdiyse, bugün de "Nötron Bombasına Hayır" kampanyasıyla bunu önlemek ve bununla birlikte bütün nükleer silahların yasaklanması, genel olarak silahların azaltılması ve sınırlandırılması için vargücüyle mücadele ediyor.

Bizler için bu bombanın ayrı önemi var. Nato Nükleer Planlama Grubu'nun Ekim 1977 toplantısında, bunun Avrupa'da kullanılmasının tasarlandığı açıkça belirtildi. Türkiye de Nato'ya dahil. O kadarla da kalınmamış; topraklarımızda ikili anlaşmalarla Amerikan üsleri kurulmuş. Çıkaracakları bir savaşta topun ağzındayız. Ve o zaman bu bombanın kullanılacağı ilk ülkelerden birinin de Türkiye olacağından kimsenin hiç kuşkusu olmasın.

Onun için bizler de, başta sosyalist ülkeler halkları olmak üzere dünya yüzündeki bütün o milyonlar ve milyarlarla birlikte tek bir yürek, tek bir ağız olarak haykırıyoruz.

Nötron bombasına hayır!

Tekeller ve emrindekilerin uğraşı boşunadır. Bu sesi boğmaya hiç bir bombanın gücü yetemez.

Nihat SARGIN

Emperyalizm ve Türkiye Büyük Burjuvazisinin istekleriyle yeni CHP hükümetinin yaptıkları aynıdır

(IMF) EMPERYALİZMİN İSTEKLERİ

Kalkınma hızının düşürülmesi

Bütçenin daraltılarak yatırımların ve cari harcamaların kısılması. Sonuç: Ülkede işsizliğin daha da artması.

Vergilerin artırılması

Yeni vergi kanunları çıkarmak. Sonuç: Vergi adaleti sağlamak yerine işçi emekçiler üzerindeki vergi yükünü daha da ağırlaştırmak.

Faiz oranının artırılması

Sonuç: Kredi ve borçlanma sistemini küçük üreticiler, küçük sermaye aleyhine büyük tekelci sermaye yararına yeniden düzenlemek.

İthalatın kısılması

DEVALÜASYON YAPILMASI

İhracatı artırmak lüks tüketimi ve dış gezileri sınırlamak görüntüsü altında gerçekte yokluk ve enflasyon yaratarak bunalımın faturasını işçi emekçi halka ödetmek.

Kamu işletmelerinin açıklarının kapatılması

Ülke ekonomisinin can damarları olan devlet işletmelerini tekelci sermayenin hizmetine daha iyi sunmak.

BÜYÜK SERMAYENİN İSTEKLERİ

FAİZ ORANLARININ YÜKSELTİLMESİ

Küçük tasarrufların büyük sermayenin hizmetine verilebilmesi için tasarrufların artırılması.

DEVLET YATIRIMLARININ AZALTILMASI

Yalnızca özel sektöre dolaylı-dolaysız yarar sağlayacak alt yapı tesisleri için yatırımların yapılması. Örneğin enerji alanında. Böylece en kârlı yatırım alanlarının özel sektöre bırakılması.

KALKINMA HIZININ DÜŞÜRÜLMESİ

Böylece devletin yeni yatırımlara girmeyerek tüm olanaklarını özel sektörün hizmetine sunması sonucu daha artacak olan işsizliğin, işçiler üzerinde baskı aracı olarak kullanılması.

DERHAL BİR DEVALÜASYONUN YAPILMASI

Paranın değerinin düşürülmesi sonucu, gerçek işçi ücretlerinin düşürülmesi, sanayi mamullerinin ve tarımsal ürünlerin dış pazarlarda çok daha ucuza satılabilme olanağının yaratılması.

VERGİLERİN YAYGINLAŞTIRILMASI

Küçük esnaf ve zanaatkarların vergilendirilmesi.

CHP'NİN YAPTIKLARI VE YAPACAKLARI

BÜTÇE 260 MİLYARA BAĞLANDI

Bütçe eski MC iktidarının bütçesi olarak kabul edildi. Oysa CHP, muhalefette iken bu bütçeyi yatırımların payı düşük olduğu için eleştirmişti.

İTHALAT 5,5 MİLYARA BAĞLANDI

Lüks harcamalar kısıtlanarak, ithalatın daraltılması kabul edildi. Böylece piyasada hayati ilaçlar bulunamazken, patronların gereksinimleri karşılanmaya başlandı.

FAİZ ORANLARININ ARTIRILMASI KABUL EDİLDİ

Faiz oranlarının % 20'ye kadar artırılacağı konusunda çalışmaların yapıldığı ortaya çıktı.

DEVALÜASYON YAPILDI

Devalüasyon yapıldı. Böylece de yaşamın daha çok pahalanması ile ücret ve maaşların satın alma gücünün daha da düşürülerek bunalımın yükünün işçi ve emekçilerin sırtına yıkılması kabul edilmiş oldu.

VERGİLERİN DEĞİŞTİRİLECEĞİ KABUL EDİLDİ

Maliye Bakanı Z. Müezzinoğlu bu konuda çalışmaların yapıldığını televizyonda ilan etti.